

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Zastępca Dyrektora
Sebastian Kamiński

DUS-II.055.37.2024.KF
Warszawa, dnia 2024-12-23

Szanowna Pani,
działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Pani petycją z dnia 12 września br. (data wpływu do MRPiPS- 2 października br.) w sprawie przeprowadzenia zmian prawnych umożliwiających obniżenie wieku uprawniającego do skorzystania z renty wdowiej, Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie wyjaśnia, co następuje.

Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadza od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku i prawa do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do powyższych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r. jedno świadczenie wypłacane byłoby wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. w wysokości 15%).

Obecnie, w przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń emerytalno-rentowych, obowiązuje zasada wypłaty jednego świadczenia. Przepisy określają krąg osób uprawnionych do skorzystania z nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalno-rentowym. Wdowa lub wdowiec ubiegający się o ustalenie nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego będą musieli spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną).

Wynika to z konieczności skierowania wsparcia w postaci renty wdowiej do osób najbardziej potrzebujących, które w sposób szczególnie dotkliwy finansowo odczuły stratę osoby bliskiej, a ze względu na swój wiek nie miały już możliwości samodzielnie poprawić swojej sytuacji bytowej.

Wprowadzenie powyższych warunków jest rozwiązaniem kompromisowym, wynikającym z możliwości odpowiedzialnego wdrożenia nowego rozwiązania do systemu emerytalno-rentowego, przy uwzględnieniu oczekiwań wnioskodawców projektu obywatelskiego oraz możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, z którego dotowany jest FUS.

Mając na względzie powyższe wyjaśnienia, uznać należy, że obecnie obowiązujące regulacje prawne są dostosowane nie tylko do istoty systemu zabezpieczenia społecznego, ale również do sytuacji Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz możliwości budżetu państwa, który w określonym zakresie dotuje wydatki na świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych. W związku z tym w Ministerstwie nie są prowadzone prace w zakresie przez Panią postulowanym.

Jednocześnie zapewniamy, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stale analizujemy sytuację finansową emerytów oraz obowiązujące rozwiązania, które mają wpływ na wysokość przysługujących im świadczeń. Podkreślić przy tym trzeba, że obowiązujący system emerytalny ma charakter ubezpieczeniowy, a wysokość emerytur uzależniona jest w nim przede wszystkim od wysokości składek odprowadzonych w przeszłości przez ubezpieczonego. Wyznacza to ramy możliwych do przeprowadzenia korekt tego systemu.

Ponadto informujemy, że zgodnie z art. 16 wspomnianej na wstępie ustawy z dnia 26 lipca 2024 r., Rada Ministrów dokona w 2028 roku weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu w celu oceny zasadności jego ewentualnego podwyższenia, uwzględniając na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju sytuację dochodową grup osób uprawnionych na mocy ustawy do wypłaty tych świadczeń. Będzie to stanowiło okazję do podjęcia ewentualnej dyskusji również co do kształtu innych rozwiązań w tym zakresie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/